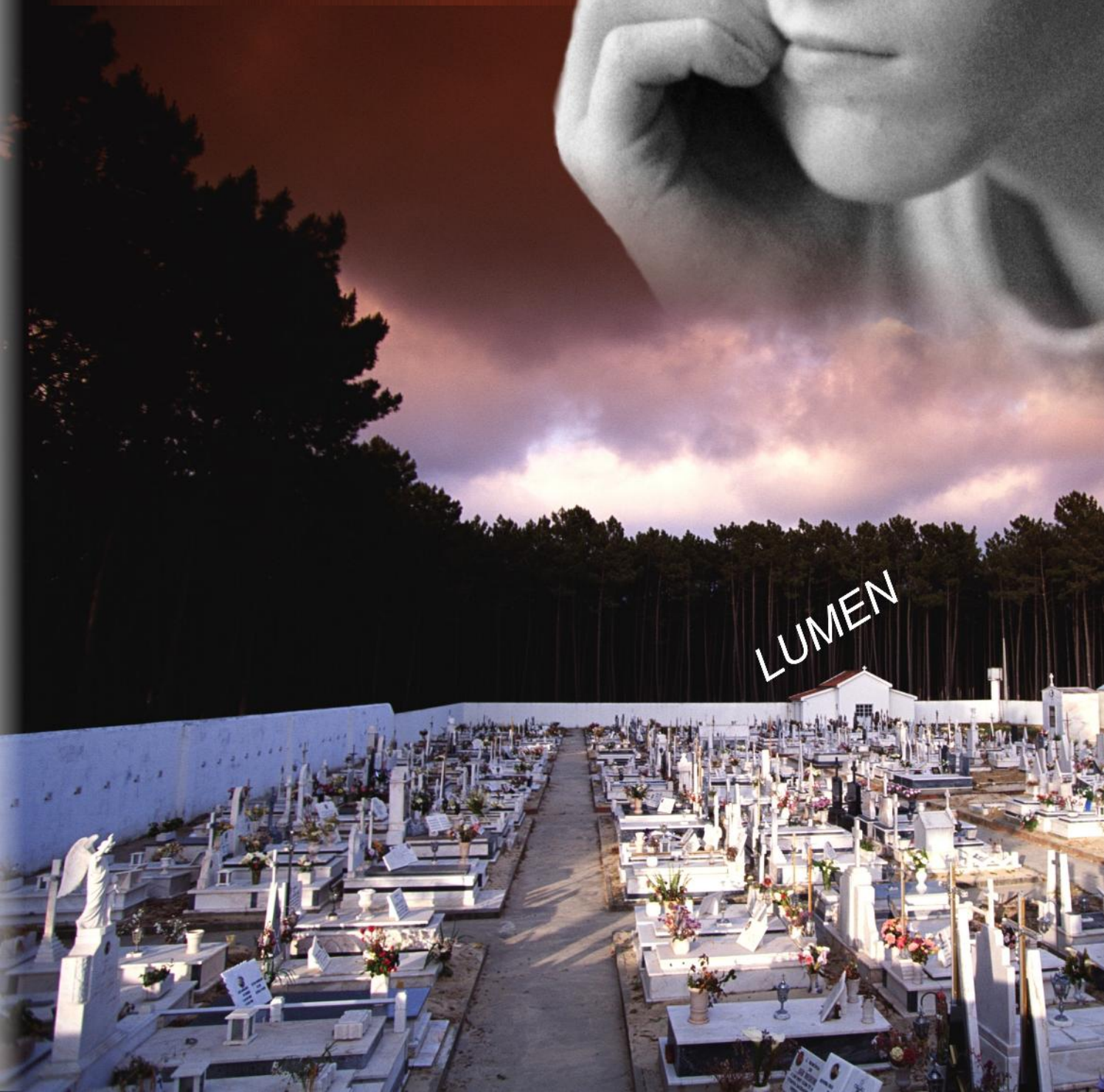

Iulian Damian

Secte Sinucigase

LUMEN

Constantin-Iulian Damian

SECTE SINUCIGAȘE

Lumen

Referent științific Pr. Prof. Dr. Nicolae Achimescu

Acest material este protejat de legile copyright-ului în vigoare.

Toate drepturile asupra acestui volum aparțin Editurii Lumen.

Reproducerea sub orice formă și prin orice mijloc, inclusiv prin fotocopiere, xerografiere, etc este permisă numai cu acordul editurii.

Editura LUMEN adresa redacției: Iași Strada Țepeș Vodă 2

Telefon 0232/262327, 0232437721, 0740151455

Mail to lumen@asociatialumen.ro

www.edituralumen.ro

Publicat în cadrul programului de promovare a tinerilor cercetatori derulat de Asociația Lumen

www.asociatialumen.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii
Naționale

Iulian Damian, Secte sinucigase

Damian, Iulian, Secte sinucigase

Prefata pr. Prof. dr Achimescu Nicolae

Pp. 198, cm 21

ISBN: 973-7766-36-9

Extras din volumul:

Damian, C.-I. (2005). Secte sinucigase. Iasi, Romania: Lumen.

Constantin-Iulian Damian

SECTE SINUCIGAȘE

Lumen

Pagina lasata intentionat goala

CUPRINS

<i>Călătoria spre iad</i>	
INTRODUCERE	9
1. SINUCIDERA. DEFINIȚII ȘI TIPOLOGII.	19
2. SECTE SINUCIGAȘE	27
2. 1. TEMPLUL POPOARELOR	28
2. 1. 1. Istoric	28
2. 1. 2. Doctrina	44
2. 1. 3. Membrii și ierarhia	48
2. 1. 4. Practici	50
2. 1. 5. Sinuciderea	56
2. 2. RAMURA DAVIDIENILOR	61
2. 2. 1. Istoric	61
Vernon Wayne Howell (David Koresh)	67
Asediul	71
2. 2. 2. Doctrina	75
2. 2. 3. Practici	79
II. 2. 4. Sinuciderea	81
2. 3. ORDINUL TEMPLULUI SOLAR	86
2. 3. 1. Istoric	86
2. 3. 2. Doctrina	92
2. 3. 3. Practici	95
2. 3. 4. Sinuciderea	99
2. 4. HEAVEN'S GATE	104
2. 4. 1. Istoric	104
2. 4. 2. Doctrina Heaven's Gate:	113
„Neo-creștinismul erei spațiale”	113
2. 4. 2. 1. Cosmologia	114
4. 2. 2. Luciferienii	115
2. 4. 2. 3. Antropologia	117
2. 4. 2. 4. Reprezentanții	120
2. 4. 3. Practici	124
2. 4. 4. Sinuciderea	126
3. SINUCIDERA ÎN MARILE RELIGII ALE LUMII	129
3. 1. SINUCIDERA ÎN HINDUISM	129
3. 2. SINUCIDERA ÎN BUDISM	131
3. 3. SINUCIDERA ÎN IUDAISM	134
3. 4. SINUCIDERA ÎN CREȘTINISM	137
III. 5. SINUCIDERA ÎN ISLAM	143
4. EVALUARE	145

4. 1. TIPOLOGIA SECTELOR SINUCIGAȘE _____	145
4. 2. EVALUARE DIN PERSPECTIVĂ _____	149
<i>BIBLIOGRAFIE GENERALĂ</i> _____	155

Călătoria spre iad

Orice religie sau credință religioasă, în mod normal, ar trebui să promoveze și să cultive viața, care este darul cel mai de preț oferit de Dumnezeu omului. Și totuși! În mod ciudat, istoria ne arată că pot apare situații în care, pentru unii, viața nu reprezintă altceva decât o povară mult prea grea și fără sens, un obstacol în calea unei pretinse „mântuiri”.

De-a lungul timpului au existat, într-adevăr, nenumărate războaie în numele religiei, care au făcut mii și mii de victime. Acestea s-au vădit a fi, de regulă, o expresie a fanatismului religios, a incapacității regretabile a omului de a dialoga, de a se deschide spre cei care nu gândesc și nu cred la fel ca el.

Din păcate, însă, lucrurile nu s-au oprit aici. Istoria mai nouă, începând mai ales cu anul 1978, ne aduce în față o imagine cu totul terifiantă; cele patru mari secte (sin)ucigașe, la care face referire autorul în această lucrare, sunt un exemplu viu privind limitele până la care, uneori, religiozitatea sau, mai bine zis, pseudo-religiozitatea poate atinge sfera patologicului.

Autorul, doctorand al Facultății de Teologie Ortodoxă a Universității „Al. I. Cuza” din Iași, specialitatea Istoria și filosofia religiilor, abordează dintr-o perspectivă istorico-doctrinară ceea ce s-ar putea numi profilul „religiei absurdului”. Este vorba despre patru comunități religioase care țin mai degrabă de spațiul lugubru al „religiilor luciferice”, în care oamenii mor sau sunt omorâți în numele unui fals Dumnezeu sau unei false religii. Căci ce altceva promovează comunități precum Templul Popoarelor,

Davidienii, Templul Solar sau Heaven's Gate dacă nu moartea ca formă extremă a patologicului religios? (Sin)ucideri colective de ordinul sutelor și miilor scot, de fapt, în evidență că și religia poate produce malformații, poate fi plină de patologic, atunci când se încearcă a manipula nu doar oameni, ci și pe Dumnezeu însuși.

Pretinși îndrumători spirituali precum Jim Jones, David Koresh, Di Mambro sau M. H. Applewhite nu fac decât să manipuleze simple suflete labile și dezorientate, dar căutătoare ale adevărului și ale lui Dumnezeu; le arată drumul spre Dumnezeu, dar sub călăuza diavolului; le satanizează, pretinzând că le îndumnezeiesc; le pervertesc „sub umbrela lui Dumnezeu”.

*Ambientul pe care-l oferă prozeților este unul exotic; aparent, totul este plăcut, confortabil. Însă totul decurge dintr-o stare de totală dependență față de „guru”; totul este strict prescripționat: comportament, atitudini, practici, credința etc. Izolarea și dependența presupun automat anihilarea propriului eu și a propriei conștiințe, conducând la o formă de sclavie colectivă. Din această situație, așa cum o arată istoria acestor secte, nu mai există decât o singură soluție și o singură cale: calea spre iad, **călătoria spre iad**. Iar pentru această călătorie, (sin)ucigașii comunității Heaven's Gate n-au avut nevoie decât de puține lucruri: certificatul de naștere, pașaportul sau permisul auto, o bancnotă de cinci dolari și câteva monede. Erau singurele bagaje pregătite pentru această ultimă călătorie, descoperite de criminaliști la cele 21 de femei și 18 bărbați (sin)uciși.*

Prof. univ. dr. pr. Nicolae Achimescu

INTRODUCERE

Mântuirea și libertatea – acestea au fost și sunt două deziderate majore care au caracterizat istoria umanității de la începuturile sale până astăzi. Ambele își găsesc legitimarea în sentimentul specific uman că propria viață nu se limitează la funcțiile biologice și psihice, ci este mai mult, este „un dat”, prin acest dat înțelegând un dar al unui Creator. Mântuirea este privită tocmai ca o îndeplinire a datoriei față de cel care a dăruit viața, fie din speranța continuării acesteia într-un plan superior de existență, în apropierea Creatorului, fie prin scufundarea în Absolutul impersonal, în cazul religiilor orientale. Prin urmare, tendința spre altceva decât materialitatea lumii a fost prezentă, în general, în sufletul fiecărei persoane umane, indiferent dacă aceasta s-a manifestat pozitiv, prin urmarea unor comandamente, sau negativ, prin revolta față de divinitate. În ceea ce privește năzuința spre libertate, fundamentul acesteia derivă tot din sentimentul sacralității vieții, în virtutea căruia fiecare persoană își are propria demnitate, propriile dorințe și propria tendință către autodeterminare. Prin urmare, atât dorința de mântuire, cât și cea de libertate, își au fundamentul în însăși valoarea vieții umane.

Totuși, vizavi de aceste două deziderate și împlinirea lor, omenirea a avut, pe parcursul istoriei sale, o atitudine inconsecventă. Astfel, în religiile antice, principala năzuință era cea după mântuire. Era considerat că aceasta poate fi dobândită în cadrele stricte ale unor norme rituale și civile, orânduirea socială fiind reglementarea strictă a zeilor. În acest context, libertatea individuală nu constituia principala preocupare; orice astfel de tendință constituia o uzurpare a ordinii divine și, atrăgea nu doar oprobriul societății, ci și pedeapsa zeilor asupra întregii comunități.

Cea de a doua perioadă o constituie epoca creștină, singura în care aceste năzuințe au fost armonizate perfect. Spre deosebire de religiile antice, care manifestau dorul după mântuire, Întruparea, Răstignirea și Învierea Mântuitorului au transformat năzuința în realitate și libertatea în lege. Acum mântuirea și libertatea se află într-o relație aparent paradoxală: din libertate izvorăște dorința de

mântuire, iar în angajarea pe calea desăvârșirii își are originea libertatea adevărată, „cu care Hristos ne-a făcut liberi” (Gal. V, 1). Această a doua perioadă nu o putem considera încheiată și avem convingerea că nici nu se va încheia decât odată cu cea de a doua venire a Mântuitorului.

Totuși, o bună parte a lumii, în special Occidentul european și societatea americană, se află într-o a treia epocă. Începând cu iluminismul, în plan ideologic s-a renunțat la armonia mântuire – libertate, specific creștină. Omul devenind măsura tuturor lucrurilor, eforturile s-au concentrat spre obținerea de libertăți cât mai mari pentru acesta, la care s-a presupus că doar ar fi visat generațiile anterioare. Năzuința spre mântuire nu a fost trecută pe un plan secund, cum am fi tentați să credem, ci s-a încercat o „extirpare” a acesteia din sufletul omului modern, rațional și liber. Dacă, în acest sens, secolul XIX poate fi considerat unul de tatonare, secolul XX este perioada de implementare a raționalismului ateu în însăși structura societății. Într-adevăr, veacul care tocmai s-a încheiat, în ciuda celor două războaie mondiale, poate fi considerat unul al libertății nemărginite. Toate eforturile s-au îndreptat spre înlăturarea oricăror obstacole care ar fi stat în calea voinței umane. Înalta tehnologie a anulat barierele distanțelor, o simplă apăsare de buton făcând legătura cu celălalt colț al lumii; medicina a făcut progrese unice în încetinirea procesului de îmbătrânire și în prelungirea vieții; roboții industriali au diminuat eforturile fizice, iar computerul pe cele intelectuale. În prezent, plecând de la considerentul că fiecare om este liber și trebuie să facă uz de libertatea sa în toate aspectele vieții, acesta este încurajat și uneori forțat să uzeze de acest atribut al său. Un exemplu elocvent este cel al supermarket-urilor, în care a încărca un coș cu cumpărături presupune poate sute de decizii, în funcție de variabilele preț, firmă producătoare, cantitate, ambalaj, compoziție etc. Bineînțeles, deși efortul de a alege este deseori dificil și extenuant, nu putem condamna aceasta forma de comerț în sine. Problema apare în momentul în care tot într-un regim asemănător celui de supermarket sunt luate și decizii vitale, cum ar fi: orientarea sexuală, viitoarele caracteristici fizice și intelectuale ale

copiilor, momentul când viața nu mai merită trăită și trebuie încheiată din proprie inițiativă etc. Prin urmare, în toate aspectele vieții se face uz de acum împlinitul deziderat al libertății umane. Totuși, predicțiile conform cărora religia – aici înțelegând prin religie năzuința spre mântuire - va dispărea nu s-au împlinit. A doua jumătate a secolului XX demonstrează din plin acest lucru. În loc să fie adoptată calea întoarcerii la armonia specific creștină pe care o menționam mai sus, pentru a stăvili această sete care s-a dovedit a fi ontologică, a fost aplicată aceeași politică de supermarket. Automat a fost creat raionul religie, iar rafturile sale s-au umplut. Însă religiile tradiționale, înțelegând aici nu numai creștinismul, care, de altfel, ar fi fost cel mai îndreptățit să devină punctul de gravitație al societății moderne occidentale, nu și-au găsit locul aici. În schimb, este prezentă o gamă foarte largă de noi religii și spiritualități, artificial create, gravitând în jurul unor maeștri spirituali deliranți, care au avut abilitatea de a transforma această dimensiune religioasă specific umană în una din cele mai perfide tehnici de manipulare. Dintre acestea, în lucrarea de față am tratat doar patru: Templul Popoarelor, Ramura Davidienilor, Templul Solar și Heaven's Gate, care au avut ca punct comun dispariția dramatică de pe scena istoriei prin intermediul unor sinucideri colective. Raportat la cele două deziderate la care făceam referire mai sus, ambele au fost subminate de aceste mișcări. După cum am putut observa, indiferent de ponderea pe care au avut-o năzuința spre mântuire sau cea spre libertate, totuși o constantă a rămas, și anume importanța vieții și demnitatea persoanei umane. Aceste mișcări au distrus nu doar libertatea prin promisiunea unei mântuiri fanteziste și prin regimuri dictatoriale perfecte, și nici numai mântuirea, prin doctrine aberante, ci însuși fundamentul acestora: viața. De aceea, un titlu mai potrivit al lucrării ar fi fost acela de „Secte (sin)ucigașe”, dar, pentru a face o distincție între mișcările care și-au îndreptat actele de violență numai spre exterior și cele care au reacționat violent și în interiorul lor, am preferat titlul de „Secte sinucigașe”.

Cititorului avizat, folosirea termenului de „secte” pentru a denumi cele patru mișcări religioase prezentate în lucrarea de față i-ar putea părea improprie, considerând mai potriviți termenii de

„culte” și „noi mișcări religioase”. Prin urmare, considerăm util ca în rândurile următoare să facem o scurtă prezentare a ceea ce denumesc acești termeni, menținând și alegerea termenului general de „secte”

Deși cu o largă răspândire atât în teologie cât și în științele socio-umane, termenul de „sectă” nu are o etimologie clară. *În general este acceptată derivarea termenului de sectă de la termenul latin sequi (a urma), cu sensul urmării unui lider religios și a învățăturii sale, fără a fi complet respinsă și derivarea din secare (a tăia), prin care se evidențiază caracterul de ruptură față de o biserică-mamă pe care îl presupune secta.*¹

Abordarea sociologică a sectei s-a făcut, în general, prin prezentarea ei în opoziție cu Biserica tradițională din spațiul geografic în care s-a născut secta. Cei dintâi care au tratat pertinent sectele din punct de vedere sociologic au fost Max Weber și Ernst Troeltsch. În contrast cu Biserica, secta este descrisă de aceștia ca un grup relativ mic, fără tendințe universaliste, ai cărui membri aspiră spre perfecțiune launtrică; calitatea de membru nu se obține prin naștere, ci numai dacă există eligibilitate religioasă și etică. Deși nu urmărește să domine lumea, îi este ostilă acesteia, statului și societății, și își declară aversiunea față de Biserică. În ceea ce privește membrii sectelor, ambii autori constată că aceștia sunt, în general, din rândul claselor de jos ale societății sau a celor care se simt opresați de stat și societate.² Sociologul Benton Johnson pornește tot de la această antiteză Biserică-sectă, însă consideră că aceasta este dată de modul de raportare al organizației religioase la mediul socio-cultural înconjurător, între grupul religios și societate existând un grad de tensiune. Cu cât această tensiune este mai mare, cu atât organizația religioasă este mai sectarizată. Cu cât aceasta este mai mică, cu atât se apropie mai mult de statutul de biserică. Raportându-se la acest raționament, Johnson consideră că „o

---

¹N. Achimescu, *Noile mișcări religioase*, Ed. Limes, Cluj-Napoca, 2002, p.12; J. Verette, *Sectele*, Ed Meridiane, București, 1996, p. 11; C. Cuciuc, *Religii noi în România*, Ed. Gnosis, București, 1996, p. 29.

² A se vedea mai pe larg referitor la abordarea sectelor la M. Weber și E. Troeltsch: M. Hamilton, *The Sociology of Religion*, Routledge, London, pp. 230-231 și J. M. Yinger, *Religion in the Struggle for Power: A Study in the Sociology of Religion*, Duke University Press, Durham, 1946, p. 19.

biserică este un grup religios care acceptă mediul social în care există, iar secta este un grup religios care respinge mediul social.” Între tensiunea crescută și cea scăzută ar exista un continuum, secta „ideală” aflându-se la polul în care tensiunea este atât de mare încât membrii acesteia sunt prizonieri de societate, iar Biserica „ideală” aflându-se la polul opus și, virtual, fiind însăși mediul socio-cultural.³ Considerăm ca Bryan Wilson oferă cea mai sistematică prezentare a caracteristicilor sectelor creștine, după cum urmează: 1; caracterul exclusivist, 2; pretind ca dețin monopolul adevărului religios; 3. tind a fi organizații seculare; 4. respingerea diviziunii muncii pe criterii religioase; 5. voluntarismul; 6. standarde morale ridicate în rândul membrilor; 7. pretind un devotament total; 8. atitudinea protestatară⁴, pe care autorul le dorește a fi o definiție lărgită a sectei.

Am prezentat foarte pe scurt câteva teorii sociologice referitoare la secte pentru a sublinia faptul că acestea au fost întotdeauna raportate la confesiunile mamă din care s-au desprins și, în același timp, s-au constituit în mișcări de protest la adresa acestora, dar și a societății în ansamblul ei.

Totuși, deși aflate în opoziție cu Biserica, sectele, după cum afirmă Kurt Hutten, poartă amprenta confesiunii din care s-au desprins. Prin urmare, referindu-ne doar la spațiul creștin, „nu este corect a vorbi de secte creștine, ci mai degrabă de secte ortodoxe, catolice sau protestante.”⁵

În concluzie, biserica este o organizație religioasă convențională, pe când secta este o organizație religioasă deviantă, cu credințe și practici tradiționale.⁶

În limba română, prin termenul de *cult religios* este înțeleasă „constituirea unui ceremonial pe baza unei doctrine, în vederea asistenței religioase sau satisfacerii dorinței credincioșilor acelui cult.”⁷ Forma sa de plural a devenit un termen general care

---

³ R. Stark, W. S. Bainbridge, *A Theory of Religion*, Peter Lang, New York, 1987, pp. 122-126.

⁴ B. Wilson, *Religia din perspectivă sociologică*, Editura Trei, București, 2000, pp. 108-109.

⁵ K. Hutten, *Le monde spirituel des sectaries*, Delachaux&Niestlé, Neuchatel, 1965, p. 13.

⁶ R. Stark, W.S.Bainbridge, *op. cit.*, p. 125.

⁷ P.I. David, *Călăuză creștină. Sectologie*, Editura Episcopiei Argeșului, Curtea de Argeș, 1994, p.

denumeste toate religiile, confesiunile, denomițiile și noile mișcări religioase care funcționează legal pe teritoriul României. Cu acest sens apare termenul în Legea cultelor din țara noastră.

În limba engleză lucrurile nu sunt atât de clare. În secolul XIX termenul „cult” a fost folosit de teologi în sensul în care este prezent astăzi în limba română, și anume pentru a denumi practicile rituale ale diferitelor religii. Pentru că această abordare se făcea din perspectivă comparativă, respectiv a evaluării unor religii ritualiste, „moarte”, în contrast cu vigoarea mișcărilor profetice creștine, animate de credință, termenul a căpătat conotații negative.⁸ În anul 1890 termenul cult a fost folosit pentru prima dată pentru a denumi o grupare religioasă, primind denumirea de culte Știința Creștină și Spiritismul, considerate ca deviații de la creștinismul tradițional.⁹

Până în anii '70, termenul de cult a fost folosit ca o denumire generică pentru acele grupări care nu erau nici biserici, nici secte. Culte erau grupurile relativ mici, formate în jurul unui lider harismatic, considerate efemere, fragmentându-se după dispariția liderului și preocupate mai mult de problemele individului decât de cele ale societății.¹⁰

La începutul anilor '70, în SUA s-a declanșat o dispută în jurul gradului de pericolozitate al acestor grupări; în confruntarea ideologică care urmărea anumite schimbări legislative privind libertățile religioase s-au angajat, pe de o parte, mișcările anti-cult care proliferaseră o dată cu cultele, iar de cealaltă parte cultele și susținătorii neîngrădirii libertăților religioase. În acest context, termenul a început să fie folosit la etichetarea unor grupuri care corespundeau descrierii de mai sus, dar erau considerate periculoase și antisociale. Sensul său neutru s-a pierdut și a devenit o evaluare depreciativă.

---

⁸ I. Hexham, K. Poewe, *New Religions as Global Cultures: Making the Human Sacred*, Westview Press, Boulder, 1997, p. 30

⁹ J. G. Melton, „On Introduction to New Religions”, în: J. R. Lewis, (ed.), *The Oxford Handbook of New Religious Movements*, Oxford University Press, New York, 2004, p. 17.

¹⁰ *Ibidem*, p. 18.

Astăzi, în sociologia religiilor acest termen este folosit doar sporadic, devenind „o cenușăreasă”¹¹ a domeniului. În schimb, s-a extins utilizarea sa în sensul evaluativ-negativ. Astfel, unii autori folosesc termenul de cult pentru a-și atenționa cititorii că fac referire la culte distructive.¹²

Dacă inițial, sociologic, prin cult se înțelegea „un grup mic, informal, lipsit de o structură ierarhică definită, spontan în dezvoltare, posedând deseori un lider harismatic sau un grup de lideri, tranzitoriu, în general mistic, orientat spre individ, derivându-și suflul și ideologia din afara culturii religioase dominante”¹³, în anii '80 se schițează o nouă definiție: „anumite grupuri manipulative și autoritare, implicând control mintal asupra adeptilor și reprezentând o amenințare la adresa sănătății mintale a acestora, sunt în general numite culte”¹⁴.

Raportate la biserică, spre deosebire de secte, cultele nu au făcut niciodată parte dintr-o biserică-mamă sau din tradiția religioasă dominantă; nu s-au format în urma unei schisme și nici nu-și au izvorul doctrinar în tradiție.¹⁵ Prin urmare, există diferențe substanțiale între culte și secte, diferențe care determină și o abordare specifică a acestor grupuri.

Datorită pervertirii termenului de cult, cercetătorii fenomenului neo-religios au preferat folosirea unei terminologii neutre. În acest context, s-a răspândit expresia „noi mișcări religioase” sau, simplu, „noi religii”.

Această expresie a fost folosită pentru prima dată în Japonia, unde, o dată cu instaurarea libertății religioase (1945), au apărut instantaneu numeroase grupări religioase. Unele aveau o existență mai veche, dar activaseră „în umbră”, altele fuseseră dizolvate în trecut, dar acum se regrupaseră, iar altele erau complet noi. În anii

---

¹¹ C. Campbell, „The cult, the cultic milieu and secularization” în: M. Hill (ed.). *A Sociological Yearbook of Religion in Britain*, SCM Press, London, 1972; apud J.T. Richardson, „Definitions of Cult: from Sociological-Technical to Popular-Negative” în: *Review of Religious Research*, vol. 34, nr. 4/1993, p. 348.

¹² J.T. Richardson, *op. cit.*, p. 352.

¹³ *Ibidem*, p. 349.

¹⁴ T. Robbins, D. Anthony, „Deprogramming, brainwashing and the medicalization of deviant religious groups.” în *Social Problems*, vol. 29, p. 283, apud J.T. Richardson, *op. cit.*, p. 351.

¹⁵ R. Stark, W. S. Bainbridge, *op. cit.*, pp. 126-127

’60, sociologii japonezi introduc expresia de „shin shukyo” (noi religii), cu referire strictă la fenomenul din Japonia.¹⁶ Expresia a fost rapid preluată de anumite grupuri de cercetători ai efervescentei religioase din zona Golfului San Francisco, iar până la sfârșitul anilor ’70, în cercurile științifice, această denumire aproape o înlocuise pe cea de cult.¹⁷

În 1970, Jacob Needleman, un adept al lui G. I. Gurdjieff, în lucrarea „The New Religions” consideră ca noi religii Budismul Zen, mișcarea lui Meher Baba, Subud, Meditația Transcedentală, Krishnamurti, Budismul Tibetan, Gurdjieff și altele.¹⁸ Observăm că unele din aceste mișcări sunt noi doar pentru spațiul occidental, în Orient având o vechime considerabilă. Prin urmare, nu putem considera ca absolut atributul de nou nici din perspectivă istorică, nici în ceea ce privește doctrina acestora, multe apărând printr-o recombinație a unor doctrine tradiționale.

Cei care abordează noile mișcări religioase ca o interacțiune creativă între mitologie, experiențe religioase personale și aspecte din tradițiile marilor religii, de multe ori preferă să extindă atributul de nou din punct de vedere istoric, considerând noi mișcări religioase toate mișcărilor religioase apărute în ultimii două sute de ani care corespund acestei descrieri.

Revenind la titlul lucrării de față, în lumina celor de mai sus acesta ar fi trebuit să fie „Noi mișcări religioase sinucigașe”. Deși termenul de sectă are în limba română un sens peiorativ, poartă o încărcătură depreciativă, fiind diferit de cel din limba engleză, în care s-a păstrat cu sensul său sociologic și în limbajul curent, l-am preferat celui de „cult” sau „noi mișcări religioase”. Contrar anumitor opinii, termenul de „cult” din limba română are un sens neutru, pe care l-am arătat mai sus, și nu permite nici o nuanțare între biserică, sectă, asociație religioasă etc. Traducerea termenului din limba engleză poate crea anumite dificultăți în păstrarea sensului, un exemplu în acest sens fiind lucrarea „Împărăția cultelor

---

¹⁶ J. G. Melton, *op. cit.*, p. 19

¹⁷ *Ibidem*, p. 20

¹⁸ *Ibidem*, pp. 19-20

eretice”¹⁹ a lui Martin Walter. Deși titlul original al acesteia era „The Kingdom of the Cults”, traducătorul s-a văzut obligat să adauge „eretice” pentru a păstra, măcar parțial, sensul termenului din limba de origine a autorului. Prin urmare, credem că titlul de „Culte sinucigașe” ar fi dus în eroare cititorul. În ceea ce privește folosirea expresiei „noi mișcări religioase”, am considerat că cititorul român nu este suficient familiarizat cu aceasta, fiind foarte puține lucrări pe piața românească de profil care să folosească această terminologie. Cu toate acestea, când pe parcursul lucrării am făcut referire la cele patru grupări religioase, le-am numit noi mișcări religioase, adoptând doar în titlu termenul de sectă, ca denumire generică.

În ceea ce privește structura lucrării, am considerat utilă sistematizarea acesteia în patru mari capitole. În capitolul **Sinuciderea** am abordat sumar sinuciderea și problematica ridicată de aceasta cu un dublu scop: pe de o parte pentru a-l familiariza pe cititorul străin de temă cu problematica suicidului, iar pe de altă parte, pentru a ne defini propria poziție. Cel de al doilea capitol, intitulat **Secte sinucigașe**, constituie partea esențială a lucrării. În cuprinsul acestuia am abordat din punct de vedere istorico-doctrinar fiecare din cele patru mișcări, pornind de la considerentul că o astfel de sistematizare ar facilita cititorului înțelegerea evoluției și doctrinei acestora. Prin capitolul **Sinuciderea în marile religii ale lumii** am urmărit o evaluare indirectă a mișcărilor religioase prezentate în capitolul anterior, limitându-ne la o prezentare a problematicii suicidului în doctrinele marilor religii tradiționale. În cazul fiecăreia din aceste religii ne-am oprit doar la atitudinea oficială, fără a aborda multitudinea de excepții și devieri de la aceasta. În ceea ce privește subcapitolul **Sinuciderea în creștinism**, tratarea acestuia poate părea insuficientă. Totuși, am ținut cont de faptul că cititorului interesat îi este la îndemână o bibliografie suficientă în limba română în ceea ce privește evaluarea suicidului din perspectivă creștină. După cum o arată și titlul, cel de al patrulea capitol constă într-o evaluare a subiectului tratat atât dintr-

---

¹⁹ W. Martin, *Împărăția cultelor eretice*, Editura Cartea creștină, Oradea, 2001.

E q p v k p w c t g c " c e g u v w k " x q n w o " q " r w v g k " n g e v w t c

www.edituralumen.ro
www.librariavirtuala.com

u c w " f k p " n k d t t k k n g " p q c u v t g " r c t v g]

Publicat cu finanțarea:

Se poate observa că există câteva caracteristici generale ale noilor mișcări religioase cu potențial violent și sinucigaș. Este evident că multe dintre aceste trăsături nu sunt specifice doar mișcărilor care deja au fost antrenate în astfel de acte, ci și unora care încă există și se dovedesc foarte active. Întrebarea care se pune este dacă o anumite tipologie poate avea și o valoare practică, dacă poate fi folosită pentru a da verdicte nu numai morale, ci și legale împotriva unei grupări religioase, și, dacă da, atunci cărui for trebuie să îi revină această răspundere și cum își poate pune în practică deciziile fără a leza libertatea religioasă a nimănui?

Autorul

